

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ต้นฉบับ
MASTER

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการของกทม.
ส่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2020

วิธีปฏิบัติงาน
(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยภายหลังการฟอกเลือด

หมายเลขเอกสาร WI-HD01-009 จำนวนหน้าทั้งหมด 4 หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน		25 มิ.ย. 2556
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน		26 มิ.ย. 2556
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน		26 มิ.ย. 2556

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

FM-DCC01-003:Rev.00

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ ของกทม. พึ่งกรงธนได้ ภายในปี 2020	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-HD01-009
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 26 เม.ย. 2556	หน้า 1/4
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยภายหลังการฟอกเลือด			

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อประเมินสภาพผู้ป่วยหลังการฟอกเลือด
- 1.2 เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ป่วยหลังการฟอกเลือดที่มีอาการผิดปกติ
- 1.3 เพื่อให้คำแนะนำผู้ป่วยหลังฟอกเลือดในการดูแลตนเองขณะอยู่ที่บ้าน และการเตรียมที่จะมาฟอกเลือด

ครั้งต่อไป

2. ขอบเขต

- ไม่มี

3. นิยามศัพท์

- ไม่มี

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

พยาบาลวิชาชีพประจำหน่วยไตเทียม

5. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- 5.1 เครื่องชั่งน้ำหนัก 1 เครื่อง
- 5.2 เครื่องวัดความดันโลหิต 1 ชุด
- 5.3 ออกซิเจน 1 ชุด
- 5.4 50 % glucose 50 ซีซี 2 ขวด
- 5.5 น้ำเกลือ (3 %NSS) 500 ซีซี 1 ขวด
- 5.6 ชุดช่วยฟื้นคืนชีพ 1 ชุด
- 5.7 น้ำเกลือปราศจากเชื้อ (0.9 % NSS) 1000 ซีซี 1 ขวด

6. ขั้นตอนวิธีปฏิบัติ

6.1 ประเมินอาการของผู้ป่วย

6.1.1 วัดและบันทึกความดันโลหิต ทั้งท่านั่งและท่านอน ตรวจวัดชีพจร ถ้าพบว่าความดันโลหิตต่ำ ต้องแก้ไขก่อน โดยให้น้ำเกลือ 0.9 % NSS 100-200 ซีซี จนความดันโลหิตและอาการทั่วไปดีขึ้น ถ้าความดันโลหิตสูงมากกว่า 180/100 mmHg ควรให้ผู้ป่วยรับประทานยาลดความดันโลหิต

6.1.2 ชั่งน้ำหนักตัวเพื่อประเมินปริมาณสารน้ำที่ออกจากร่างกาย

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ ของกทม. สังกัดกรมใต้ ภายในปี 2020	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL	หมายเลขเอกสาร WI-HD01-009
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 6 เม.ย. 2556
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยภายหลังการฟอกเลือด		

6.2 ประเมิน Vascular Access

6.2.1 คลำ Thrill และฟังเสียง Bruit

6.2.2 สังเกต Bleeding บริเวณรอยเข็ม หรือบริเวณ exit site ของ catheter

6.2.3 หากพบว่ามี hematoma ให้กดแผลต่อเบา ๆ วาง cold compress สังเกตขนาดของ hematoma

คลำ Thrill และฟังเสียง Bruit

6.2.4 กรณีที่เกิดเลือดหยุดยากและเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ควรรายงานแพทย์

6.3 ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ ค่ายูเรีย ครีอะตินิน อิเล็กโทรลต์ และน้ำตาลในเลือด ผู้ป่วย ภายหลังการฟอกเลือด

6.4 สังเกตอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น เพื่อทำการช่วยเหลือได้ทันท่วงที เช่น มีไข้ ปวดศีรษะ แน่นหน้าอก คลื่นไส้ อาเจียน ตะคริว และอาการทั่วไป เช่น บวมบริเวณใบหน้าและเท้า

6.5 ประเมินสภาพจิตใจและอารมณ์ โดยพูดคุย เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ซักถามข้อสงสัย ให้กำลังใจ ความมั่นใจ กับผู้ป่วย

6.6 พิจารณารายงานแพทย์ ในผู้ป่วยบางรายที่มีอาการผิดปกติ เพื่อวินิจฉัยรักษา พร้อมทั้งบันทึกอาการและการ รักษาลงในแฟ้มประวัติผู้ป่วย

6.7 ให้คำแนะนำการปฏิบัติตนสำหรับผู้ป่วยดังนี้

6.7.1 การรับประทานอาหาร

6.7.1.1 อาหารที่ควรงด คือ เครื่องในสัตว์ ไข่แดง นม ถั่วเมล็ดแห้ง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากถั่ว เช่น น้ำเต้าหู้

6.7.1.2 อาหารที่ควรควบคุม

- โปรตีนควรรับประทานเนื้อปลาและไข่ขาวประมาณ 1-1.2 กรัม/น้ำหนักตัว 1 กก./วัน เช่น น้ำหนักตัว 60 กก. ควรได้รับประมาณ 30-75 กรัม/วัน

- แป้งและคาร์โบไฮเดรต รับประทานได้ตามที่ผู้ป่วยต้องการ ยกเว้น ผู้ป่วยที่มีโรคเบาหวานร่วมด้วย ถ้ารับประทานมากเกินไปควรควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด

- ไขมัน ควรรับประทานน้อย ๆ อาจใช้น้ำมันพืชที่มีกรดไขมันไม่อิ่มตัวสูง เช่น น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันรำข้าว น้ำมันข้าวโพด ควรได้รับ 55-56 กรัม/วัน หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมันสูง เช่น แกงที่มีกะทิ ขาหมู หมูสามชั้น หนังไก่ ทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงต่อการอุดตันของเส้นเลือด

- น้ำดื่ม ยังต้องจำกัดปริมาณเหมือนช่วงก่อนรับการรักษาด้วยการฟอกเลือด คือ ปริมาณน้ำดื่มต่อวัน เท่ากับ ปริมาณปัสสาวะของวันที่ผ่านมาบวก 500 ซีซี

CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ที่กรุงธนใต้ ภายในปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-HD01-009

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 26 มิ.ย. 2556

หน้า
3/4

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยภายหลังการฟอกเลือด

- เกลือแร่ที่ควรหลีกเลี่ยงคือ อาหารที่มีเกลือ โซเดียม อาหารรสเค็ม อาหารที่มี

โปตัสเซียม เช่น ผักสด ผลไม้ ถ้าเป็นไปได้ควรรับประทานวันที่มาฟอกเลือด

6.7.2 การทำกิจวัตรประจำวัน ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่เข้าสู่ระยะปกติ สามารถทำงานและเล่นกีฬาที่ไม่
หักโหม ยกเว้นในผู้ป่วยสูงอายุและผู้ที่มีความดันโลหิตสูง

6.7.3 การดูแลเส้นเลือดที่ใช้ฟอกเลือด

- เส้นเลือดแบบชั่วคราว ควรดูแลให้แห้งและสะอาด หลีกเลี่ยงไม่ให้ถูกน้ำหรือเหงื่อ ถ้ากดเจ็บ
แผลแดง มีไข้ ริมฝีปากหรือพยาบาลทราบ

- เส้นเลือดแบบถาวร ต้องหมั่นออกกำลังกายแขนข้างที่ทำการผ่าตัด ด้วยการกำมือสลับการ
แบมือ วันละหลายร้อยครั้ง หลีกเลี่ยงการเจาะเลือด วัดความดันโลหิต หรือนอนทับแขนด้านนั้น เพราะจะทำให้เส้นเลือด
เสียได้

6.7.4 การเตรียมตัวในวันที่จะมาฟอกเลือดครั้งต่อไป

- ควรชั่งน้ำหนักก่อนมาฟอกเลือด 4- 6 ชั่วโมง เพื่อป้องกันความดันเลือดตกในระหว่างการ
ฟอกเลือด (ผู้ป่วยบางรายแพทย์อาจแนะนำให้รับประทานยาได้ตามปกติ)

- ถ้ามีอาการเป็นเลือด ถ่ายอุจจาระดำ บาดแผลจากการถอนฟันหรือทำหัตถการอื่นๆ และในผู้หญิงที่มี
เลือดประจำเดือน จะต้องแจ้งแพทย์และพยาบาลประจำหน่วยไตเทียมทราบทุกครั้งที่มารับการฟอกเลือด

6.7.5 การรับประทานยา จะต้องรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ ไม่เพิ่มหรือลดยาเอง ควรปฏิบัติตาม
คำแนะนำของแพทย์และพยาบาล

6.7.6 ควรชั่งน้ำหนักตัวทุกวัน (ถ้าผู้ป่วยสามารถจัดหาเครื่องชั่งน้ำหนักไว้ที่บ้านได้) และควบคุมไม่ให้
น้ำหนักตัวเพิ่มมากกว่าวันละ 0.5 กก.

6.7.7 หลังการฟอกเลือด 1-2 วัน ควรหลีกเลี่ยงการกระทบกระแทกแรง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการซ้ำ
ห้อเลือดได้ และถ้าต้องการตรวจรักษาด้านอื่น เช่น ทำฟัน ถอดเล็บ ตรวจหรือผ่าตัดตา ควรแจ้งแพทย์หรือพยาบาล
หน่วยไตเทียมทราบก่อนทุกครั้ง

6.8 เครื่องไตเทียมและวงจรไตเทียม

- ปลอดภัยออกจากเครื่องไตเทียม โดยตรวจรอยต่อต่าง ๆ ว่าได้ปิดเรียบร้อยแล้วนำไปล้างเก็บ
ตามคู่มือปฏิบัติการนำตัวกรองเลือดและสายส่งเลือดเพื่อนำมาใช้ซ้ำ

- เก็บน้ำยาของเครื่องไตเทียมและทำความสะอาดตามคู่มือปฏิบัติการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ
เครื่องไตเทียม

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำด้านบริการ
ของกทม. ที่กรุงรัตนโกสินทร์ ภายในปี 2020

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-HD01-009

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00

วันที่บังคับใช้ : 26 เม.ย. 2556

หน้า
4/4

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยภายหลังการฟอกเลือด

เกณฑ์ชี้วัด

1. ผู้ป่วยหลังฟอกเลือดได้รับการประเมินสภาพทุกราย
2. ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลผู้ป่วยจะต้องได้รับทราบข้อมูลทางการปฏิบัติตนหลังฟอกเลือดทุกราย
3. ผู้ป่วยที่มีภาวะปัจจัยเสี่ยงหลังได้รับการฟอกเลือด จะได้รับการดูแลอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน

7. เอกสารอ้างอิง

- ไม่มี

8. บันทึก

- ไม่มี

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

